

הקדמה

שבר [חומרן הנעשה מן השכר] לא ישתח, וכל משרת ענבים [ענבים ששרו במים ויש במים טעם יין, או פת ששרותה בין]⁽³⁾ לא ישתח,⁽⁴⁾ וענבים לחיים ויבשים [הן לחיים והןibusim] לא יאכל.

פרישות הוא, שפורש מן הין להזיר לד' להבדיל את עצמו מן הין לשם שמים⁽²⁾:

מיין [חדש] ושבר [יין ישן שהוא משכר] יזיר, חמץ יין [חומרן הנעשה מן הין] וחמץ

עד שיביא שני שערות, או שאינו מדררו אלא עד שיגיע הבן לעונת נדרים, דהיינו בשנה הסמוכה לגדלות.

ג. הדררו האב קודם שהביא שני שערות והביא שני שערות פקעה נזירותו, אבל משה הגיע לעונת נדרים, אפילו לדעת הসוכר שאינו מדררו אלא עד שיגיע לעונה, בכלל זאת לא פקעה הנזירות, כמובן בגמרא בנזיר לא.

2. לשון רשי' הוא: "נדר נזיר, אין נזירה בכלל מקום אלא פרישה, אף כאן שפירש מן הין". ולכאורה צריך ביאור, והרי נזירות כוללת שלשה דברים: "יין תגלחת וטומאה", ולמה הזכיר רשי' רק את עניין הין.

ולפי מה שכחוב בשווות הורדב"ז שעיקר נזירות היא מן הין, וזה היא הקבלה שמקבל הנזיר על עצמו, ושאר הדינים הם תוצאה מקבלת הנזירות, מזוקק לשונו של רשי' היטב.

3. כעין מה ששנינו: "אין שורין די וסמנים", "נזיר ששרה פתו בגין", רשי'.

ובגמרא נזיר לו א' נחלקו תנאים, יש מי שלמד מפסיק זה שאם שרה ענבים במים ויש בהם טעם יין חייב, ולמד ש"טעם עיקרי"; ויש מי שלמד לנזיר ששרה פתו בגין ואכל כזית מפת ומיין כאחד שהוא חייב, ולמד מזה ש"היתר מצטרף לאיסור".

4. כתוב הרמב"ם בספר המצוות לא תעשה ר'ב "הזהיר הנזיר משתות יין והחמר והיינות שבשורש עירוכם ענבים מן הענבים, והוא אמרו ז"ל כל

ד. ארבע מיני נזירות הן:

א. סתם נזירות: היא נזירות שלא פירש הנודר כמה ימים הוא מקבל על עצמו.

ב. נזירות מפורשת: היא נזירות שקבע הנודר כמה ימים הוא נודר, ואין נזירות פחותה שלושים יום, ואין נזירות לשעות אלא לימים שלמים בלבד, ובשתי נזירות אלו עוסקת פרשتناנו.

ג. נזיר עולם: מי שקיבל על עצמו נזירות בעולם ולא הגבלה, והדרי הוא נזיר לעולם, אלא שכשהכבד שعرو עליו מותר הוא "להקל" את ראשו, כלומר: גילוח שאינו גמור, ויש מפרשין שאין מגלה את כל הראש, ונחלקו תנאים כמה הוא שיעור כובד שיעיר כמובן בגמרא נזיר ה א, וכיימא לן: כל שנים עשר חדש הרי הוא מגלה אם ירצה, וכשהמגלה צריך להביא קרבנות בנזיר הטהור בגמר נזירותו.

ד. נזיר ממשון: שימוש נזיר היה בעולם, ושונה נזירותו מאשר נזירות שהוא מותר ליטמא למתחים, אך אינו מיקל את ראשו כמו "נזיר עולם"; ונחלקו תנאים [נזיר ד ב] אם יכול אדם לקבל על עצמו "נזירות ממשון", וכיימאلن שיכול אדם לקבל על עצמו "נזירות ממשון".

ה. דין אב מדיר את בנו בנזיר:

א. יכול האב להדרי את בנו הקטן בנזיר, כמובן במשנה בנזיר כח ב; ונחלקו כמובן שם אם הלכה למשה מסיני היא, או שתקנת חכמים היא משומן חינוך, וכיימא לן שהלכה למשה מסיני היא.

ב. נחלקו תנאים [ראה נזיר כת ב] אם מדררו